

ג. ל. ג. ו. נ. ו. ת. א. ע. י. ד. נ. ב. פ. ר. ש. ה. ש. ב. ו. ע.
ערוכים בידי דר' נחמה ליברביץ - שנה העשרים ואחת

א. כי חשא (חשכ"כ)

ל"ב - ל"ג - ל"ד

א. שאלה כללית:

שלוש פעמים פותח משה בתפילה ובבקשה וב"משה ומחן" עם הקב"ה

- ל"ב י"א - י"ג
- ל"ב י"א - ל"ג
- ל"ג י"ב - ל"ד י"א

הסבר מהי החכמה שאותה הוא רוצה לחשיג בכל אחת משלוש ההתדייגויות האלה?

ב. שאלות סגורות

השורה:

- (1) ל"ב ז' לך רד כי שחח עמך
 - (2) ט' ראיחי את העם הזה והנה עם קשה עורף הוא
 - (3) י"א למה ה' יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים
 - (4) י"ג .. והנחם על הרעה לעמך
 - (5) י"ד וינתם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמך
 - (6) ל"א אנא חטא העם הזה חטאה גדולה
 - (7) ל"ד לך נחה את העם אל אשר רבדחל לך
 - (8) ל"ג א' לך עלה מזה אתה וְהָעָם אשר העליה מארץ מצרים
 - (9) י"ג .. וראה כי עמך תגוי הזה
 - (10) ט"ז ובמה יודע איפא כי מצאחי חן בעיניך אני ועמך
הלא בלכחך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העם
- (א) החוכל להסביר טבת חשנויים בכנוי ?
- (ב) מה ההבדל בין משמעות "העם הזה" (2) ובין משמעות "העם הזה" (6) ?
- העזר בדברי משה אל אהרן:
ל"ב כ"א: מה עשה לך העם הזה ?
- (ג) יש רואים ב"אחה והעם" של ל"ג א' (8) את חשוכה ה' לדברי משה ל"ב ל"ג. כיצד ?
- א (ד) החדל להסביר מהו החבדל בין "עם" ו"ברד" על פי (9) ?
- העזר ב ל"ב י' ואעשה אותך לגוי גדול וכן בראשית י"ג כ' ואעשך לגוי גדול.
- (ה) במה שונה הוראת המלה "העם" שב (10) מהוראת המלה "עם" בכל הפסוקים הקודמים ?
- א (ו) מה הסבה שלא נאמר כאן (10) "מכל העמים" ?

ג. ל"ב ל"א אנא חטא העם הזה חטאה גדולה ויעשו להם אלוהי זחב

ל"ג ועתה אם חשא חטאתם ...

המלה "ועתה" פותחת כרגיל מסקנה מן האמור לפני כן.
השורה: בראשית מ"ד ל"ג: "ועתה ישב נא עבדך חחת הנער"
ועי' ספורנו שם
דברים י' י"ב: "ועתה ישראל מה ה' אלוהיך שואל ממך כי אם .."
(ועי' רש"י שם)
שמואל א' י"ב י"ג: רעמת הנה חמלך אשר בחרתם .. והנה נתן ה'
עליכם מלך ...
דמיתג ב' ב' י"ח ועתה מה לך לדרך מצרים לשחוח מי שיחור ...

~~חט"ב: האם חידושה מל"ה "ענה" מקומה בלורא "ענה" במקומה חט"ב ?~~
כיצד מקשרים הפסוקים ל"א - ל"ב זה עם זה ?

ד. ל"ג ל"ב ועתה אם חשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כחכת.

רש"י ר"ה ועתה אם תשא חטאתם:

חרי טוב, איני אומר לך מחני; ואם אין - מחני וזה מקרא קצר וכן הרבה.

ספורנו ד"ה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך
הן תרצה לשאח חטאתם והן שלא תרצה, מזה את הזכריות שלי מספרך
ושים לחשבונם, כדי שיזכו לסליחה.

(1) הסבר את ההבדל בין שני הפרשנים בחפישתם את המבנה החתירי של פסוק 30. העקף את פסוקו פעמים וסמנו בסימני פסוק לפי דעתו של כל אחד!

א 2) קאסטור (כפרושו לס' שמוח) משה אה מבנה פסוקנו לשמואל א' פרק י"ב י"ד - ט"ו. מה הדמיון ?

3xx) הידועים לך עוד מקראות קצרים ממין זה בחורא ?

(4) הסבר מה ההבדל ביניהם בחפישת רעיון הפסוק, ואיזה פירוש נראה לך פשוטו של מקרא בהחאם להקשר?

ה. ל"ב ל"ד ועתה לך נחה את העם אל אשר דברתי לך

רש"י ד"ה אל אשר דברתי לך

יש כאן "לך" אצל דבור במקום "אליך" וכן (מלכים א' ב') "לדבר לו על אדוניהו".

מה קשה לו ומה ראה להביא ראיתו ממלכים א' דוקא, וכי לא מצינו "לדבר לך" או "לדבר לי" פעמים רבות בחורה ?

ו. ל"ב י"ב ראה אתה אומר אלי: העל את העם הזה, ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי

רש"י ד"ה ראה אחה אומר אלי.

ראה חז' עיניך ולבך על דבריך. אחה אומר אלי ובר' ואחא לא הנדעתי ובר' ואשר אמרת לי (כ"ג) הנה אנכי שולח מלאך" - אין זו הודעה, שאין אני חפץ בה.

רשכ"ס ד"ה ראה אתה אומר אלי העל
כדכתיב לעיל (ל"ב ל"ד) "לך נחה את העם".

ד"ה ואחא לא הודעחני
אלא (ע"ב ל"ד) "הנה מלאכי ילך לפני" ~~ואני~~ חמץ כי אם בלכתך עמנו
בעצמך.

1) שני קשים רצה רע"י ליישב, אלו הם?
2) ממפרשי רע"י מקשים:

"הנה אף שבאמת אין גופל ראיית העין אצל השם ית',
 ככל זה דברה חורה בלשון בני אדם וחיחס ההשגה אצל השם
 ית' בראיה כמו (שמות ג') "וירא ה' כי סר לראות"
 ורכות כיוצא בו, אפ' מה ראה רש"י לפרש "ראית" ה'
 במקום זה ולא פרשו במקומות שפני כן, כגון בשמות
 ג' "וירא ה' כי סר לראות" ועוד ?

ישב את הקושיה ?

(3 x) מה ראה הקשב"ם להזכיר בפרושו את ל"ב ל"ד ולא הזכיר את "המלאך" של ל"ג ב' ?

ז. ל"ג ט"ז ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה.

בבטוי זה מעלה משה בעגוועים אל יחס ה' לישראל כפי שהיה בעבר.
היכן הראיה לכך ?

השאלות המסומנות X קשור והמסומנות X קשור ביותר, יפחור כל אחד לפי הבנתו.
שאלות וגם תשובות יש לשלוח לדר' נחמה ליבוביץ, קריית-משה, ירושלים.